

וְאַרְבָּנָן - זֶה כְּנוּס שְׁכוּלָל כָּל הַגּוֹנִים כְּאֶחָד. וְתוֹלַעַת שְׁנֵי - פְּתוּב שְׁנֵי, וְכָתוּב שְׁנֵים, שְׁפָתוּב (מְשַׁלֵּי לֹא) כִּי כָל בֵּיתָה לְבֶשׂ שְׁנֵים. אֲלֵא זֶהוּ גִזּוֹן שְׁנִקְרָא שְׁנֵי, שְׁנוּטָל בּוֹ אֵת כָּל הַגּוֹנִים וְהַכֵּל אֶחָד, שְׁנֵי וְשְׁנֵים. שְׁנֵים - כְּשֶׁפְּלֵם כְּלוּלִים בּוֹ כְּאֶחָד. שְׁנֵי - שְׁיוּצָא מֵהַכֶּסֶס הַעֲלִיּוֹן שְׁשׂוּלֵט עַל תְּכֵלֶת מִצַּד הַיָּמִין, וְזֶהוּ הָאֶפּוֹטְרוֹפּוּס שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁפָתוּב בּוֹ (דְּנִיאל ^י) מִיכָאֵל שְׂרָכֶם. תוֹלַעַת - שְׁכַחָה בְּפִיָּה. כְּתוֹלַעַת שְׁמִשְׁבְּרַת הַכֵּל וּמַעֲקַרְתָּ הַכֵּל.

תוֹלַעַת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ - שְׁנֵי גּוֹנִים כְּאֶחָד, שֶׁל יָמִין וְשְׂמָאל, לְבָן וְאֶדָם. וְשֵׁשׁ - הוּא בּוּץ. שְׁשֻׁשָׁה חוּטִים מִתְחַבְּרִים, וְזֶהוּ שְׁפָתוּב וּגְוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ. וּבִשְׁנֵי אֵלֶּה כְּלוּלִים שְׁנֵי אַחֲרִים.

וְעוֹזִים - גְּבוּרֹת תְּחַתּוֹנוֹת שְׁלַחֲרוּץ, לְכֶסֶס עַל הַפְּנִימִים. וְהַכֵּל צְרִיף. וְצְרִיף לְתַתּ מְקוֹם לְכָל, שְׁהָרִי מִצַּד הַזֶּהָב הֵם בָּאִים. וְעַרְת אֵילָם מְאָדְמִים - מְשִׁיכָה שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, שֶׁל יָמִין וְשְׂמָאל, לְכֶסֶס בְּמְקוֹם אַחֵר.

וְעַרְת תְּחָשִׁים - צַד אֶחָד יֵשׁ שְׁגָדֵל בְּתוֹף הַצַּד הָאֶחָד בְּחֶרֶבָה, וְלֹא נִמְצָא בִּישׁוּב, וְזֶהוּ צַד טַהַר, וְנִקְרָא תְּחַשׁ.

בְּסַפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ יֵשׁ בְּתוֹף מְזַבַּח הַנְּחֻשֶׁת שְׂאֲמַרְנוּ סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים. שְׁהָרִי כְּתוּב, (שְׁמוֹת ב) מְזַבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִּי וְגו', וְזֶהוּ סוּד פְּרָאוּי. נְחֻשֶׁת - כְּשֶׁשׁוּלָטִים הָרִים אַחֲרֵים, וְהִיא צְרִיכָה לְזוֹן אוֹתָם, נִצְבַּעַת בְּגוֹן הַזֶּה לְזוֹן אוֹתָם, וְהֵם נִקְרָאִים הָרִי נְחֻשֶׁת.

וְאוֹתָם הָרִי נְחֻשֶׁת נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם, וְרוּחַ אַחַת מִתּוֹף הַמְּזַבַּח הַזֶּה,

וְאַרְבָּנָן, דָּא כְּנוּפִיא דְכְּלִילָא כָּל גְּוֹנִין כְּחָדָא. וְתוֹלַעַת שְׁנֵי, כְּתִיב שְׁנֵי, וְכְּתִיב שְׁנֵים, דְּכְּתִיב, (מְשַׁלֵּי לֹא) כִּי כָּל בֵּיתָה לְבֹוֹשׁ שְׁנֵים. אֲלֵא הָאִי אִיהוּ גִזּוֹן אֶקְרִי שְׁנֵי, דְּנִטִּיל כָּל גְּוֹנִין בֵּיה, וְכֵלָא אִיהוּ חַד, שְׁנֵי וְשְׁנֵים. שְׁנֵים: כַּד כְּלֵהוּ כְּלִילָן בֵּיה כְּחָדָא. שְׁנֵי: דְּנִפִּיק מִכְּרִסְיָא עֲלָאָה, דְּשִׁלְטָא עַל תְּכֵלֶת מְסֻטָּרָא דִּימִינָא, וְדָא אִיהוּ אֶפּוֹטְרוֹפּוּסָא דִּישְׂרָאֵל, דְּכְּתִיב בֵּיה (דְּנִיאל ^י) מִיכָאֵל שְׂרָכֶם. תוֹלַעַת: דְּחִילִיָּה בְּפּוּמִיָּה, כְּתוֹלַעַת, דְּמַתְּבַר כְּלָא וְעַקֵּר כְּלָא.

תוֹלַעַת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ, תְּרִין גְּוֹנִין כְּחָדָא, דִּימִינָא וְשְׂמָאלָא, חִיּוֹר וְסוּמְקָא. וְשֵׁשׁ: בּוּצָא אִיהוּ. דְּשִׁית חוּטִין מִתְחַבְּרִין, וְדָא אִיהוּ דְּכְּתִיב, (דְּנִיאל ^י) וּגְוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ. וּבְאֵלִין תְּרִין, כְּלִילָן תְּרִין אַחֲרָנִין.

וְעוֹזִים: גְּבוּרָאן תְּתָאִי דְלִבְר, לְחַפֵּיא עַל פְּנִימָאִי. וְכֵלָא אֶצְטְרִיף, וְאֶצְטְרִיף לְמִיָּהֵב דְּוִכְתָּא לְכֵלָא, דְּהָא מְסֻטָּרָא דְדְּהָבָא קְאֵתִין. וְעוֹרוֹת אֵלִים מְאָדְמִים, מְשִׁיכוּ דְתְּרִין סְטְרִין, דִּימִינָא וְשְׂמָאלָא, לְחַפֵּיא בְּדוּכְתָּא אַחֲרָא.

וְעוֹרוֹת תְּחָשִׁים, סְטְרָא חָדָא אִית דְּרַבִּי גוֹ סְטְרָא אַחֲרָא בְּחוּרְבָא, וְלֹא בִישׁוּבָא אֲשַׁתְּכַח, וְדָא אִיהוּ סְטְרָא דְכִּיּו, וְאֶקְרִי תְּחַשׁ. בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלֶכָא אִית גוֹ הָאִי מְזַבַּח הַנְּחֻשֶׁת דְקְאֶמְרָן, רְזִין עֲלָאִין. דְּהָא מְזַבַּח אֲדָמָה פְּתִיב, (שְׁמוֹת ב) מְזַבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִּי וְגו' וְדָא אִיהוּ רְזָא כְּדָקָא יְאוּת. נְחֻשֶׁת, כַּד שְׁלִטִין טוֹרִין אַחֲרָנִין, וְאִיהִי צְרִיכָא לְמִיִּזֵּן לֹון, אֶצְטְבַע בְּהָאִי גִזּוֹן לְמִיִּזֵּן לֹון. וְאִינּוֹן אֶקְרוּן הָרִי נְחֻשֶׁת.

וְאִינּוֹן הָרִי נְחֻשֶׁת אֲתַמְשָׁךְ עֲלֵיהֶוּ רִוְחָא חָדָא מְגוֹ הָאִי מְזַבַּח, וְכַד הָאִי